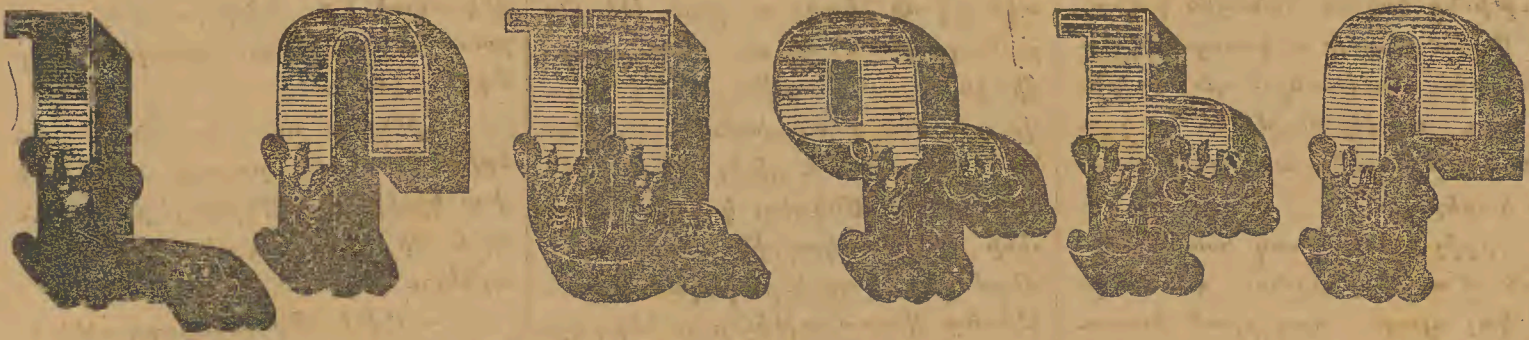

Ա Չ Գ Ա Յ Ի Ն

ՏՆՕՐԻՆ ԽՄԱԴԴԻՐ

ԵՒ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻԻԼՊԵՏՅԱՆ

ԽՄԱԴԴՐԱՏՈՒՆ

Ղալաթիա Բէրշէմպէ Բագար
Իբսի Խաշի Դէմը Սամուր փո-
ղոց Թիւ 3

ԳԻՆ 30 ՓԱՐԱՅ

ՏԵՂԱԿԱՆ

Տաճկաստանի գաւառաց մէջ նոր
ոստիկանութիւն մը կազմակերպելու
նպատակաւ, Բ. Դրան իւր Բարիկի
դեպտանին միջոցաւ, օսմանեան ծա-
ռայութեանը մէջ մտնելու համար
սեղ մը պաշտօնակալաց արտօնու-
թիւն տրուելու մասին Գաղղիոյ կա-
ռավարութեան բրաժ խնդիրքը կըս-
տուգուի թէ յուսացուած ընդունե-
լութիւնը չ'գտնելով բացէ 'ի բաց
մերժուեր է :

Իրաց պարագայները նկատելով
թերեւս խելացի ճանքայ մը չէր այս,
կըսէ Լիանթ, Գաղղիոյ կառավարու-
թեանը դիմել խնդրելու այնպիսի
բան մը, զոր ոչ-պաշտօնական միջո-
ցաւ մը շատ կարելի էր ստանալ :

Իսկ Դրան այս միջոցն ու եղա-
նակը ընտրելուն բուն նպատակն էր
ցոյց տալ Եւրոպայի թէ թուրքիա,
անգամ մ'եթէ ազատի դեպքանա-
դիտական ճնշումներէն և ինքն իր
զլխուն մնայ, իւր սկսած գործն 'ի
կատար հասցնելու համար, կ'փափա-
քի և պատրաստ է տէրութեանց լի-
ազօր փոխանորդաց առ ինքն տուած
խորհուրդներէն լսելու և ըստ այնմ
վարուելու, միայն թէ իւր յօժար
կամքն ընելիք բանը իր վրայ հարկ
չ'դրուի օտարներէն :

Այս փափաքին ու մտածմանը
բան մ'ալ չըսուիր, քանի որ Բ. Դը-
րան իրեն առաջնորդ բռնելով հե-
տեւի ուզած խորհուրդներն բարի են
ըստ ինքեանց, ինչպէս նաև սոյն
պարագային մէջ դիմել ուզած միջո-
ցն ալ գէշ չէր :

Իսկ եթէ անգամ մը նկատողու-
թեան առնուի թէ Դեպտանաժողովոյ
անյաջող ելքին վրայ դեպքանաց և
լիազօր փոխանորդաց կորակօր փա-
խուստը ծաղու չենթարկելու համար
գաղղիական կառավարութիւնը որ-
պիսի անհրաժեշտ հարկի մը ներքե
կ'դնուի, այն ատեն պէտք չէ՝ բը-
նաւ դարմանալ օսմանեան դեպքանին
ըրաժ այդ խնդիրքը մերժուած տես-
նելով :

Երբ դադը. արտ. գործ. պաշտ.
Տըքաղ դուքսը այս մասին Բ. Դրան
ծանուցադիրը կ'ընդունէր, միևնոյն
պահուն իր երկու դեպքաններն տըխ-
րադէմ և կորագլուխ՝ իրենց երկիրը
կ'վերագառնային, փոթորկններէ ա-
զատած, երթալ Գօնֆէրանսին ան-
փառունակ պատմութիւնն յիշատա-
կելու, և ձախողուածոյն յանցանքն
ու ամօթը թուրքիոյ թիկանցը վրայ
ծանրացնելու :

Այդ ի՞նչ ընէր այժմ գաղղ. կա-
ռավարութիւնը. — եթէ Դրան խըն-
դիրքն ընդունելու հաւանէր՝ ասի
Գօնֆէրանսին ելքը բոլորովին չ'գիտ-
նալ պիտի նշանակէր, ինչու որ քա-
նի՝ պատրաստ և յօժար ցոյց տար
Դուռն ինքզինքը՝ Գօնֆէրանսին ա-
ռաջարկած և ուզած բանն ընելու,
այնքան ալ Դրան նկատմամբ Գօնֆէ-
րանսի անդամոց բռնած դիրքն ա-
նիրաւ և անարդարանալի, և հե-
տեւաբար լիազօր փոխանորդաց նե-
ղանալով առնել քալելին խիստ ան-
վայել և անարժան բան մը համար-
ուած պիտի ըլլար :

Ուստի կ'երեւի թէ Դուռն մերժ-
ման մ'առաջն առնելու նպատա-
կաւ դիմած էր Գաղղիոյ, ասկէ լաւ
գրացիութեան ծառայութիւն մը
խնդրելով ճիշդ այն պահուն յորում
երկու Գաղղիացի ներկայացուցիչներ
Դրան գէժ եղած դեպքանադիտական
ցոյցի մը կ'մասնակցէին, ցոյց մը ո-
րոյ նպատակն էր անսուտ համոզում
մը տալ բոլոր աշխարհի թէ թուր-
քիա դարչելի երկիր մնէ, և օսման-
ցին ալ քաղաքական օրէնքէ դուրս
մարդ մը :

Բնականաբար Դրան խնդրած
բարեկամական ծառայութիւնը Գաղ-
ղիա զայն մերժելով՝ աւելի անաղ-
բամարանական դիրք մը տուած կըլ-
լար Գօնֆէրանսին, և նոր ապացոյց
մ'ալ յայտնած կըլլար դեպքանաժո-
ղովոյ տեսած բոլոր գործոյն մէջ բը-
նաւ անկեղծութիւն չ'գտնուելը հաս-
տատուելու համար :

Սակայն կարելի է հարցնէ ոք
իւրովի թէ, Դրան ընտրած այս մի-

ջոցն ալ քիչ մը սխալ և թերի չէ՞ր
համարուեր. գաղղ. կառավարու-
թիւնը այնպիսի երկայնի կաշու-
թեան մը մէջ դնելովը — յորում սա
պիտի հարկադրուէր կամ չ'գիտնալ
իր ներկայացուցիչներուն զգացած
սրանեղութիւնն ու տօգոհութիւնը
և կամ հրաժարիլ ու մերժել այն
գաղափարներն ու կարծիքը, զորս
ինքն ալ միւս տէրութեանց հետ մի-
աբանութեամբ հարկ և արժան գա-
տեր էր խորհուրդ տալու Բ. Դրան,
Գօնֆէրանսին գումարմանը պահուն :

Իսկ այս մերժումը, Բ. Դրան
համար այնքան մեծ մտատանջութիւն
մը պատճառելու կամ մարդուն քու-
նըն ու ախորժակը խանդարելու յա-
տուկ այնքան ծանրակշիռ դէպք մը
չէ : Այդ մերժումը այնքան մեծ նը-
շանակութիւն մը չունի, այլ ընդհա-
կառակն Դրան աւելի օգտակար դաս
ու խրատ մը տալու կը ծառայէ, թէ
սա ինքիր գլխուն և հանդարտօրէն
իր բարենորոգմանց գործադրու-
թեանը ձեռք զարնէ, առանց միւս
կառավարութիւններն անհանգիստ
ընելու, և չ'խօսիլ ընելիքին վրայ՝
այլ ըսել ինչ որ ըրած ու գործադ-
րած է :

Գալով ոստիկանութեան մը նորոգ-
կազմակերպութեանը խնդրոյն, Բ.
Դուռն այդ մասին ալ անփորձ չէ :
Ատեն մը Դամասկոսի մէջ սքանչելի
ոստիկանութիւն մը կար 'իբրևոսացի
պաշտօնակալի մը ձեռքը կազմուած,
որն որ գաղղիական և կամ ուրիշ
ազգի ոստիկանութեան մը չափ ա-
ղելի կը կատարէր իւր պաշտօնն ու
ծառայութիւնը, և զայդ բաղկացը-
նող անձանց մէջ ամէն ազգէ ու կը-
րօնքէ ալ մարդ կը գտնուէր :

Իսկ այդ ճշգրիտ և խղճի մը-
տօք ծառայութեան կատարումը ա-
մենամեծ գաղտնիք մ'ունէր, որ
յայնմ կը կայանայր թէ, մինչև բա-
ւական ժամանակ մը այդ ոստիկա-
նութեան ղինւորներն ամեն ամիս
կանոնաւորապէս իրենց թոշակը ան-
խափան կատանային, բայց այս սա-
տիկանութեան աշարջութիւնն և իւր

հրամանատարին փութալան գործու-
նէութիւնը երեւան հանեցին կուսա-
կալ Սալիմ բաշայի անկարողութիւնը
և անյաջողակութիւնը, որն որ ջըն-
ջեց այդ ոստիկանութիւնը և կոր-
ծանեց իւր հրամանատարը, թոշակ-
նին կարելով:

Ուրիշ նմանօրինակ ոստիկանու-
թիւն մ'ալ Լիբանանու գաւառին
մէջ կայ այսօր, որոյ բրած ծառա-
յութիւնը բնաւ մեղադրելի կամ պա-
կաս կողմ մը չունի, և որ նոյնպէս
խառն ազգերէ կազմուած ոստիկա-
նութիւն մնէ: Այս ալ իր բոլոր ա-
շարջութիւնը այն բանէն կառնէ,
որ առաջնոյն պէս զօրաց թոշակնե-
րը կանոնաւորապէս կը վճարուին:

Հետեւաբար ճաճկաստանի միւս
գաւառներուն մէջ ալ լաւ և բնորոշ
ոստիկանութիւն մը կազմակերպելու
և յառաջ բերելու համար, բաւական
է որ ոչ-պաշտօնապէս Անգղիացի և
կամ ուրիշ երկրէ մը քանի մը պաշ-
տօնակալներ բերուի, որոնք շատ քիչ
ատենի մէջ կրնան ամենայն դիւրու-
թեամբ ուղուած ոստիկանութիւնը
կազմել, և կատարեալ ու քաջութիւն
ծառայութիւն մ'ընելու վիճակին մէ-
ջ դնել զանի:

Բայց որպէս զի այդ ոստիկա-
նութեան մարմինն ալ շարունակ իւր
փութալանութիւնն ու աշարջութե-
անը պահելու կարող ըլլայ, հարկ
է որ Դուռն ալ հոգ տանի իւր այդ
մարդոց թոշակը կանոնաւորապէս
վճարելու:

Ահա այս է լաւ, կանոնաւոր և
անթերի ծառայութեան մը բոլոր
գաղտնիքն ու զօրութիւնը, որ քա-
նի պակտի՝ այնքան ծառայութիւնն
ալ կը վատթարանայ ու կ'ապականի:
Ասի անհրաժեշտ հարկ մնէ, զոր
Դուռն ուղէ չուղէ ընդունելու է իւր
բոլոր գաւառաց համար ալ:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պրիւսէի Նոռ լրագիրը, յայտ-
նելէն յետոյ որ եթէ Սերվիոյ, Գա-
րատաղի և Բ. Դրան մէջ հաշտու-
թիւն ալ կնքուի, դարձեալ թուր-
քիոյ նկատմամբ Եւրոպայի տէրու-
թեանց ընելիքն ու պահանջած ինչ
որ էր՝ նոյնը պիտի մնայ դարձեալ,
կըսէ:

Անոնք, որ կուզեն գիտնալ թէ
միւս տէրութիւններն ինչ զիւրք պի-
տի բռնեն թուրքիոյ սկսած հաշ-
տութեան բանակցութեանը առաջը,
թող գիտնեն թէ ինչ էր բռնած զիւր-
քերնին իրենց այս վերջին ձեռնար-
կըն սկսելէն առաջ: Տէրութեանց
մէկն ալ հաճութիւն չ'տուաւ Գարա-
տաղի և Սերվիոյ որ զէնքի դիմեն,
ամենքն ալ միեւնոյն խրատը տուին
իրենց որ խաղաղութեան ճանքէն չը
չեղին: Հետեւաբար Եւրոպա շատ
գոհ պիտի ըլլայ տեսնելով այնպիսի
գէպքի մը վախճանը, որ այնքան
արիւն թափել տուաւ, և որոյ ա-
ռաջքն առնուլ կ'ջանային:

Աւելորդ է այժմ յետահայեաց
ակնարկ մը նետել ու քննել թէ ինչ
բան պատճառ տուաւ տաճկասեր-
վիական պատերազմին, և թէ որո՞ւ
վրայ կիցնայ գատասխանատուութիւ-
նը: Բաւական է յիշել միայն թէ
այդ կռիւը՝ Անգղիոյ կողմանէ՝ Պէր-
լինի Յիշատակագրին հաւանելու
մերժմանը վրայ՝ եւրոպական տէրու-
թեանց միաբանութիւնը ու ներդաշ-
նակութիւնը խզուած ըլլալուն հե-
տեւանցը մին էր իսկ Պօլսոյ Գօն-
ֆէրանսին մէջ եւրոպական միաբա-
նութիւնն ու համամտութիւնը վե-
րահաստատուելովը, բնական ու տը-
րամաբանական է որ խղման արդիւն-
քնն ալ զայդ յառաջ բերող պատ-
ճառին հետք միատեղ դադրի:

— Ընթերցողը կը յիշեն հոգեւա-
թէ երբ Բ. Դուռն Գօնֆէրանսին ա-
ռաջարկութեանցը դէմ իւր ընդդի-
մութիւնն ու խրոխտ դիրքն երթա-
լով կը սասակացնէր, առաջինն մենք
եղանք ըսողը թէ «առանց գաղտնի
«ապաւէն և զինքն առ այդ քաջա-
«լերող դաշնակից մ'ունենալու Դուռ-
«նքն իր այս գրգռիչ վարմանցն ու
«դիմադրութեանը մէջ այդ աստի-
«ճան յառաջ չէր կրնար երթալ»:

Այս անգամ ալ թուրքոյ տը Ս.
Բէթէրպուրիի հետեւեալ հատուա-
ծը կը քաղեմք, որ ոչ նուազ հետա-
քըրքական և զարմանալի յայտնու-
թիւններ կը պարունակէ:

«Տաճկաստան, զինքը պաշտպա-
նելու դաշնակիցներ ունեցողի մը պէս,
անդի ծայր գրգռիչ քաղաքակա-
նութիւն մը բռնեց, և ստուգիւ ալ
այդ դաշնակիցներն ունի: Ի զուր կը
կարծեն թէ թուրքիա մինակ մնա-
ցած է և թէ պատերազմի մը պա-
հուն զինքը առանձին պիտի թողուն:
Այս կարծիքն անհիմն է: Թուրքիա
առաջ ալ ետքն ալ իր հաւատարիմ
բարեկամներն ու եռանդոտ կուսա-
կիցներն ունի և պիտի ունենայ և
ասի ինքն ալ գիտէ: Ահա այս է
տաճկին այդքան անվախ քաջաբը-
տութեան բուն շարժառիթը: Միտ-
հաթ փաշա գիտէ թէ զԲ. Դուռն
ամենայն խտուրթեամբ դատապար-
տող Գօնֆէրանսի անդամներն, գաղտ-
նաբար և ի ներքուստ համակիր և
բոլոր ուժովին կ'օգնեն իրեն դիւա-
նագիտական յաղթանակ մը տանե-
լու:

Գօնֆէրանսի անդամներն այն
աստիճան կեղծաւոր ընթացք մը բըռ-
նեցին, որոյ նմանք ցարդ տեսնուած
չէ: Ասոնցմէ ոմանք մտքերնին դը-
րին և աշխատեցան որ իրենց հրա-
պարակաւ տեսած գործը՝ գաղանա-
բար անդամաւոր ձեռն և անյաջող հա-
նեն: Գաղտնաբար խրատ տուին
Տաճկաց որ Եւրոպայի պահանջում-
ներն ինչ որ ալ ըլլայ՝ բնաւ չընդու-
նին, մինչդեռ պաշտօնապէս և ար-
տաքուստ սպառնական ձայնով մը
կը պահանջէին և կը հրամայէին Գը-
րան որ Գօնֆէրանսին ծրագիրը ըն-
դունի:

Մէկ կողմէն Լորտ Սալիսպրի

կըսէր Սուլթանին, — «ըսէք թէ
ընդունած էք Գօնֆէրանսին պատ-
րաստած ծրագիրը, ապա թէ ոչ կը
ձգենք կերթանք»:

Մինչդեռ միւս կողմէն Սըր Իւ-
եթ Միտհաթ բաշայի ականջն ի
վար կըսէր, — «Մերժեցէք ամենքն
ալ և մի վախճաք, մեք կեցեր ենք
օգնելու ձեզի»:

— Եթէ մեր առաջարկութիւն-
ները չ'ընդունիք, մենք ալ յարաբե-
րութիւննիս պիտի խզեմք հետեւ-
նիդ, կըսէ Չիչի կոմսը Համիտ Բ. ի,
մինչդեռ Պ. Գալիս կըսէր Միտհաթ
բաշայի:

— Ահանջ մի կախէք բնաւ,
Ռուսիա պատրաստ չէ, Աւստրիան
ալ զէնքը ձեռք կ'առնէ ձեզի օգնե-
լու, բան մ'ալ մ'ընդունիք»:

Հիմայ կը հասկցուի թէ ինչո՞ւ
Անգղիա և Աւստրիա երկերկու օրի-
նակ փոխանորդ գրկել որոշեր են
Պօլսոյ Գօնֆէրանսին: Կը մնայ գիտ-
նալ թէ Գաղղիոյ լիազօր փոխանորդ-
ներն ալ միեւնոյն կերպով վարուած
են, և թէ արդեօք Գերմանիա՞ ալ
այդ նպատակաւ վերջէն յաւելուած
մը զրկեց Գօնֆէրանսին մէջ իր դեռ-
պանին քովը նստելու: Ասի չիտակը
չենք գիտէր, իսկ գետապանս ողորդ
այլանդակ և անհասկանալի ընթաց-
քը կռահել կ'ուայ թէ, պաշտօնա-
կան որոշմանց ետին անպատճառ
գաղտնի որոշումներ ըլլալու են, ո-
րոց ինչ հանգամանք ունենալ յայտ-
նի է:

Հիմայ բոլոր խնդիրը կ'մնայ
գիտնալուն թէ՞ ո՞վ որս դէմ խաղ
մը խաղցած է, Բայց մեղ անպէս
կ'թուի թէ Արեւմտեան տէրութեանց
խաղալ ուղած խաղը՝ իրենց խո-
րամանկութեանը շատ սուղի պիտի
նստի, և ատով իրենց պարտութիւն-
նը պատրաստած պիտի ըլլան:

— Գերմանական թերթ մը, Գօն-
ֆէրանսին անյաջող լուծմանը վրայ
հինգ տէրութեանց Պօլսէն մեկնել-
նին ծիծաղելի և նշանակութեան
զուրկ վարմունք մը ըլլալը յայտնե-
լէն յետոյ, Գետապանս ողորդ ան-
գամ և այժմ Մեծ Եւրոպոս Էտհէմ
բաշայի հետեւեալ խօսքը կը վերըն-
ծայէ:

Կը պատմեն թէ, կըսէ, երբ ծա-
նուցեր են իրեն թէ, Գօնֆէրանսը
չ'յաջողելուն համար տէրութեանց
դեսպաններն ալ պիտի առնեն քա-
լեն, Էտհէմ բաշա քմծիծաղով մը
կը պատասխանէ:

Կը սխալին, կընային կենալ հոս
վախճալու ինչ ունին:

Ինչքան իմաստ կայ այս պարզ
երեւցած խօսքին մէջ, կը յարէ յիշ-
եալ թերթը:

Պոլիֆիլոս քաղաքի փոխառու-
թեան, Գերմանիոյ Կօթա քաղաքը
(Ն. Տ.) փետր. 1ին քաջուած 40րդ.
վիճակահանութեան երկու 1/4 Սե-
րիներուն միայն պարգև շահող թի-
ւերն են, պաշտօնական ցուցակէն
քաղուած:

Սերի թիվ	Ֆ. Գ.	Սերի թիվ	Ֆ. Գ.
15	71	50	4070
73	29	"	94
413	76	"	4093
	28	"	4239
232	33	"	4255
	62	"	9
949	46	1000	4279
	25	100	16
	88	50	55
4016	68	"	59
	56	"	4292
4155	37	400	30
	84	50	93
	34	"	4321
4254	18	400	4378
	39	50	4540
	23	"	4662
4261	96	25000	61
	87	50	4729
4297	52	"	21
	81	"	47
4348	4	"	4768
4489	73	100	4892
	8	50	5
4730	100	"	4926
4767	12	100	4964
	86	"	4969
4788	73	50	5115
	28	"	5168
4817	77	"	24
4906	86	"	5223
	19	"	5277
4921	11	"	5476
	57	"	27
2025	87	"	28
2052	51	"	5591
2413	77	"	5665
2496	26	1000	5706
	28	50	90
2281	87	"	5860
2411	83	"	5865
	8	"	6003
	50	"	6051
2466	91	"	68
2477	78	3000	6084
	62	100	78
2536	48	50	77
2645	50	"	6197
	55	"	46
	92	"	6256
2721	49	"	6387
2786	93	"	6491
2971	39	"	6569
3253	16	"	99
	32	"	6829
3268	70	"	24
3475	74	"	400
	55	"	6988
3558	91	100	7415
	67	50	65
3641	54	500	7148
3675	28	50	55
3688	79	500	99
3728	100	50	7162
3754	89	"	41
	83	100	7235
3772	64	50	7491
3824	6	"	62
3996	16	"	"

Թէ՛ վերոյգրեալ 84 Սերիներուն
մատչեալ թիւերը և թէ՛ յետագայ

30 Սերիներուն ամբողջ թիւերն՝ մի-
այն իրենց 20 Ֆրանքի գլխավճարը
կստանան :

Սերի 236, 950, 1000, 1097, 1797, 2028,
2698, 2699, 3026, 3153, 3283, 3351,
3448, 3899, 4054, 4757, 4998, 5327,
5335, 5704, 5848, 6100, 6447, 6478,
6300, 6568, 6695, 6883, 6953, 7412 :

Վերոյգրեալ թուոց ճշգրտութիւնը
կառավարութեան նստարին ստորա-
գրութեամբ վաւերացեալ է :

ԱԶԴ

Ի նպատակ Ազգ. Ս. փրկչեան հի-
ւանդանոցի, վարկէթէ Թատրոնին
մէջ տրուելիք պարահանդէսն՝ որ
28 յունիսը ուրջաթու համար ծա-
նուցեալ էր, քանի մը բանաւոր պատ-
ճառներու համար յետաձգուած ըլ-
լալով, յաջորդ ուրբաթ 4/16 փետր.
տեղի պիտի ունենայ, միևնոյն տեղը :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Մովֆէթ բաշա բողոր օսմ. դեւ-
պանաց շրջաբերական մը՝ կը զրկէ,
Միտհաթ բաշայի անկումը ծանու-
ցանելու, յաւելլով միանգամայն թէ
վէհ. Սուլթանը նորէն անգամ մ'ալ
նուիրագործած է նոր Սահմանա-
գրութեան գործադրութիւնն ու
պահպանութիւնը, և թէ Միտհաթ
բաշայի անկումը՝ կայս. կառավա-
րութեան քաղաքականութիւնը բը-
նաւ փոխուած չէ :

Կը հաւաստեն թէ, երբ Միտ-
հաթ բաշայի ցոյց տուեր են կայս.
պալատը ձերբակալուած միջոցին իր
ստորագրութեամբը նամակը, որով
դաւադրութեան մը մեղսակից ըլլա-
լը կը հաստատուեր, Միտհաթ բա-
շա յանկարծ այլայլելով գոչեր է,

«Ռուսական խորհրդաւանութեան
մը զոհ դացեր եմ» :

— Ռուսիկանութիւնը ազդու քըն-
նութիւն և հետազոտութիւն մը բա-
ցած է յիշեալ խորհրդաւանութեան
ժողովն ու հեղինակը գտնելու,
արդէն Շէվքէթ բաշա, Բէմալ պէյ
և Շէվքէթ պէյ անգամ մը հարցա-
քըննութիւն տուեր են Ռուսիկանու-
թեան դուռը :

— Հետզհետէ կ'ստուգուի թէ
Միտհաթ բաշա ոչ թէ իբր դատա-
պարտեալ դաւաճան մը տարագրը-
ուեր է, այլ միայն երկրին անդոր-
րութիւնը ապահովելու նպատակաւ
առժամանակեայ կերպիւ զինքը Տաճ-
կաստանէն հեռացնել արժան դատ-
ուեր է, մինչև որ երեւան ելած դա-
ւադրութեան բուն հեղինակներն
գտնուին : Ինչու որ նոյն իսկ Միտ-
հաթ բաշայի բարեկամներն ու թըշ-
նամներն ալ կ'վկայեն թէ Միտհաթ
բաշա անկարող է այդպիսի դաւ մը
նիւթելու : Հետեւաբար յոյս կայ որ,
եթէ Ռուսիկանութեան բացած քըն-
նութիւնն աւարտելով Միտհաթ բա-
շայի անմեղութիւնը երեւան ելնէ,
նորէն կ'վերագաւնայ հոս : Արդէն
ալ կը լսեմք թէ հասարակութեան

մէկ մասին և արքունի ուսանողաց
մէջ հանրագրութիւն մը ստորագրը-
ուել սկսեր է, զայն վէհ. Սուլթա-
նին մատուցանելով, Միտհաթ բա-
շայի վերագործը ինչոքիւ :

— Վիենայի մէջ օսմ. դեւպանին
և Սերվիոյ գործակատարին մէջ բաց-
ուած հաշտութեան բանակցութիւ-
նը նախապայմանադրի մը յանգ ելով,
սոյն պայմանագրին մէկ օրինակը
Պէլկրատ, մէկ օրինակն ալ մեծ Է-
պարդոսին զրկուեր է : Այս երկու
կառավարութիւններն ալ յետոյ սոյն
պայմանագրին ծրագրը Բարիզի
դաշնագրութիւնն ստորագրող աւ-
րութեանց պիտի հաղորդեն և սուրա-
պարունակած ամեն կետերուն վրայ
կատարեալ համամտութիւն մը հաս-
տատուէն վերջը բուն հաշտութեան
պայմանագիրը պիտի ստորագրուի :

— Տէյլի Թէլէգրաֆ կըսէ թէ Ա-
ւրստիա և Անգղիա յորդորեցին զԲ.
Դուռը որ չստիպէ զՍերվիա թշնա-
մութիւններն չ'կրկնուելու համար ե-
րաշխաւորութիւն տալու, դիտել
տալով թէ արդէն իւր գտնուած
հալ ու մաշ և սպառած վիճակը բա-
ւական ապահով երաշխաւորութիւն
մեծ դեռ իսկ մը տարինեք խաղաղ
և հանգարտ ընթաց մը բռնելու :

Իսկ Բ. Դուռն պահանջած երաշ-
խաւորութիւնը մինակ սա՛ է եղեր
թէ Սերվիա պարտաւոր ըլլայ մինչև
որոշեալ ժամանակ մը պատերազմ չը-
նելու :

— Թայմզ ալ կըսէ թէ Սերվիա
յանձնառու կըլլայ եղեր Ալէքսանդրի
և Տէլիկրատի ամբութիւններն քա-
կել, եթէ Բ. Դուռը միւս բերդերն
իրեն թողուլ ուզէ :

— Թղթագրամի Պորսան, որ խալ-
եար խանի մէջ հաստատուած էր,
կիմանամք թէ քանի մ'օրէ 'ի վեր
գոց մնալով գործ եղած չունի, Պոր-
սայի տեղւոյն ընտրութեանը վրայ
մեծ սեղանաւորներուն և փոքր խա-
ղացողներուն մէջ գժտութիւն և ան
համաձայնութիւն մը ծագած ըլլալով :

— Հազիւ թէ 40 փոյնոց թղթա-
գրամները շրջաբերութեան ելնել ըս-
կըսելով հասարակութեան առուճա-
խի միջոցները դիւրացնելու յոյս մը
կընծայէին, հաւաստի աղբիւրէ կը
տեղեկանամք թէ չրջաբերութեան
հանուիլը դադրեր և նոր թղթագր-
րամ կոխուելու շարունակութիւնն
ալ ընդհատեր է մինչև ի նոր անօ-
րէնութիւն : Տպագրութեան մամուլ-
ներն ալ վերցուելով տեղէն երեք օր
յառաջ, տարուեր Գանձուց պաշտօ-
նատունը պահուեր է :

— Գշ. օր Ղալաթիա Ապաճինե-
րուն մէջ Պուլկար մ'իր սենեկին մէջ
կախուած գտնուեցաւ : Կրուի թէ
հայրենիքը իւր ընտանեաց ամենքն
ալ սպաննուած, ինքն ալ հարստու-
թեան մէկ մասը հոս կորուսած ըլ-
լալով, յուսահատութեան անձնա-
պանութեան դիմեր է :

— Այս գիշեր Գուլէ Գաբու խա-
նութէ մը հրդեհ պատահելով, յիշ-
եալ խանութն ամբողջ այրեցաւ :

Ղալաթիա ԵՃ. 27 Յունիս
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց	15 12
Գոց	15 15
Բարձր գին	15 18
Յած գին	15.11

Փոխ. 63ր	Փր. 75
» 63 ր	» 75
» 69 ր	» 66
» 73 ր	» 64 —
Պաշտաման	22. —
Սուրբ Թէ Ժէնիքալ	5. —
Սուրբ Թէ Օթման	2.15
Պանք տը Գոնթ.	5. — 7
Քրիստի Ժէնիքալ	5. —
Թրամիլի	» 1-45
Բուժ. Երկաթուղի	57. —
Բուժ. Կարօն	—
Քոնա. »	—
Տոկոս	—
Բըթոր	—
Հէվալտիզ	—

ԸՆԹԱՑ-Կ ԴՐԱՄՈՑ

(Օսմ. ար. 100 րու է հաշուել)	
Անդր. ոսկի	109.55
Գաղղ. »	87.25
Բօլ	89.
Քարպօն արծաթ	16.25
» թղթադրամ	14.
Քրքմից	51.25
Հինգնոց	11.20
Մէթալիք	12 20
Ճերմակ մէճիտ	4. 01
Պղինձ	165.20
Թղթադրամ Կոստանդ	160.20

ՁՈՐՆՔԻՆԶՈՒՆՍՅՈՒՆ

Դ Ի Ի Ա Ն Ա Կ Ա Ն

Օ Ր Ա Ց Ո Ց Ց

ՁԱՐԴԱՐՆԱՆ

Առևտրական ֆոնդերու և սրահ-
ներու մէջ զրուելու համար յատկապէս
շինուած զարդարուն այս օրացոյց տախտա-
կը, որ (Ն. Տ.) Յունի. 1էն՝ այսինքն 76
դեկտմ. 20էն կսկսի ամբողջ մէկ տարուան
համար, այս տարի ևս ի լոյս ընծայուեցաւ:
Կեդրոնատեղին է Կ. Պօլիս Սուլթան-
Համամ, Զարդարեան Գործարան թիւ 14:

ԾՈՒԼՅՈՒՆ ԶՈՐ ԲՈՆՈՒՆԼՈՒ ԴԵՂ

Բաղադրութեամբ

Լ. ՏԻԻՆԵԱ ԴԵՂԱԳՈՐՆԻ

Ծովային ճանքորդաց համար
անհրաժեշտ եղած սոյն հեղուկը
որ ամեն անգամ ծովէ բռնուելուն
մէկ խահուէի դգալ մը սոյն դեղէն
առնելով, կրկին չափովը պարզ ջրի
մէջ խառնելով խմած ատենը մարդ
վերտախն իւր հանդարտ ու առողջ
վիճակը կստանայ, կը գտնուի Լ.
Յիւնեայի դեղարանը, Ղալաթիա
Մեծ փողոց, թիւ 108 մէկ շինք 2 ու
կ ո ֆր. դնով:

ՄԻՆԱՍԵԱՆԻՆ ՄԱՂԱՋԱՆ ԳՏՆՈՒԱԾ

ՈՒ

ՓԱՆՍԱԼԷ

Կոշուած ցաւի դեղը բոլորովին խառնէն,
ներէ բաղադրուած ըլլալով թէ՛ ներսէն և
թէ՛ դուրսէն կ'որոժանուի ու բաղմամբիւ
ցաւեր ու հիւանդութիւններ շուտով կը բը-
ժւիլէ, ինչպէս որ վարը յիշուած է:

Ամեն տեսակ Գոլի, Ստամբուլի, մէջ-
քի կամ Սղիքներու ցաւեր. ու նաև Թանքը,
Քօլէրա և այլ ամառուան հիւանդութիւն-
ներ ունեցողները այս դեղէն խմելու են
հետեւեալ կերպով: Կէս գալաթ ջուրի մէջ
դիր ապուրի դրդալէն աւելի շաքար, վրան
լեցուր անուշի դրդալ մը փառասէ, տղէկ
մը խառնէ ու խմէ: Կոկորդի հիւանդու-
թեանց և Ուռեցքի համար դեղը վերոյիշ-
եալ կերպով պատրաստէ ու ժամը կտմեր.
Կու ժամը հեղ մը մէկ կամ երկու անուշի
դրդալ այն բաղադրութեան խմէ: Յօդա-
ցաւի բիւմաթիզմ, Ռաքի ցաւի, Ստամբու-
սի ու տեսակ տեսակ կուակի ցաւերու հա-
մար դուրսէն փառասէ քսելով աղէկ մը
շփելու է: Այլուայի ցաւի համար քիչ մը
բամակի փառասէի մէջ թափելով ցաւած
ակաւային վրայ դնելու է:

Ամեն առէն երբոր ցաւի մը համար
դուրսէն փառասէ քսել հարկ ըլլայ, և թէ
քիչ մ'ալ խմուի աւելի շուտ բժշկութիւն
կըլլայ:

Մարմնոյն սրբուած կամ ճըմուած
տեղերը բժշկելու համար վտանգը պատա-
հածին պէս փառասէն վրան աղէկ մը լե-
ղնելու է: Դանակով և ի. կտրուած վէր-
քէրը բժշկելու համար արիւնը չի սրբած
շուտով մը վէրքը կապելու և կապին վրա-
յէն փառասէ լեցնելու է մինչև որ լաւ մը
թրլի: Փառասէն նաև արեան շրջանը կա-
րագայնէ ու բոլոր բնութիւնը կը զօրացը-
նէ:

Այս դեղին օգտակարութեանը վրայ
երկարօրէն զրել աւելորդ կը համարենք.
զորածորդները զայն միշտ կը դուրսն, ու-
ղոյը կրնայ անձամբ փորձել. գինն աժան
է: Կը ծախուի Մինասեան և Բնկերաց Ա-
մերիկեան վաճառատունը որ ի Ղալաթիա
Կ. Պօլիս:

ՇԱՀԷՆՆԻ ՍԻՊԻՐ

ԿԱՄ

ԳԱՂԱՋԱՆ ՀԱՅՔ

ԳՐԵՑ

Մ. ՏԷՐ ՍԱՐԳՍԵՆՑ

Նէրսէն Ե. Կաթողիկոսի օրով, իւր
ազատամիտ գաղաբարացն համար Սիպ-
րիա աքսորեալ Շատախի Շահինի կէն-
սաղրութեանը հետ, մեր ազգային դա-
ւառական, ընկերական և ընտանեկան հին
և նոր կենաց յատուկ նկարագիրն ընող
վիպատանական ձևի տակ յօրինուած ընտիր
և հետազոտական աշխատութիւն մնէ 408
երեսէ բաղկացեալ, յորում ժրջան հե-
ղինակըն գաւառական կենաց նկարագրին
հետ չէ զըլացած նաև մեր գաւառական
կենաց ձոն բարբառներու ու ոճերուն
մէջէն ընտրելագոյններն առնելով հոյ-
բանասիրաց իւր ճաշակ ներկայացնել:

Հետաքրքրական ընթերցման արժանի
սոյն գիրքը կ'գտնուի զլիաւորաբար Կ.
Պօլիս Եւնի ճամբ փողոց 2/ի կրկնէր ճառ-
տէսի Ս. Ղ. Երզնկաճեանի գրատունը և
բոլոր գրաւաճառաց քով:

Գին 2ուկէս ֆրանք:

ՄԷԼԱՆՕԺԵՆ

ԵՂԱՋՈՒՐ

ՃԵՐ ԱԿ ԱԶԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ

Այս դեղը, որ մէկ վայրկեանի մէ-
կ ամեն դոյնով կը ներկէ ճերմա-
մաղերն ու մօրուքներն, առանց վը-
նասելու մարթին և առանց անա-
խորժ ու է հոտ մ'ունենալու
փորձուած յատկութիւն մ'ունենա-
լով կը գտնուի Տէլլա Սուտայի, Զօ-
պանեա Նի և Գիւլիքեանի դեղա-
րանները:

ՊԱՏԿԵՐԱԶՄՈՐ

ՔԵՐԱԿԱՆ

ՊԵՐՊԵՐԵՍՆ

Ի ՊԵՏՍ ՄԱՆԿԱՆՑ

Սրուեստագէտ հրատարակչին ձեռք
փորագրեալ և կալվածաբաժնի եղած ըն-
տիր և մաքուր 150 հատ պատկերօք, մաս-
քուր թղթի վրայ տպագրութեամբ, 48 ե-
րեսէ բաղկացեալ նոր այբբէնարան մըն է
որոյ մինակ գոյն վրայ խօսելով սովոր
Ամերիկայի մէջ անգամ ատանկ զործ մը
այսքան աժանութեամբ տեսնուած չէ:

Կեդրոնատեղին է Սուլթան-Համար
Զարդարեան Գործարան թիւ 14, կ'գտնուի
նաև բոլոր գրաւաճառաց քով:

Գին 1 դուրուշ

Դպրոցաց համար 100ին 10 դեղլ կըլ-
լայ:

Խառքէջոյտէ Բրօթէսթանիմ Զո-
ղովարանն ի թիտայինաէ պուլունան
վառք պիր արտա սաթլըդ օլուդ,
վէ իսթէյնէ իսթէտիդի մըդուարը
վէրլէպլէճէդէնէն, դիտէ մա
լիւմաթ ալմադ իսթէյնէր Ղալա
թատա Մինասեան Ամերիկան մա
ղաղաքնտա Մինասեան Պատրոս ա-
ղայա միւրաճաթ կըլմէլէրի իւան
օլունուր:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ

ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐՈՒ

ԵՒ

ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Երկասիրեց

Մ. Յ. ԱՂԱՊԱՆԵԱՆ

Այս ամենակարևոր գիտութեան ըս-
կըղբունքները ժողովրդեան ամեն կտրգե-
րուն մէջ տարածող և միանգամայն տղ-
գօյն վարժարանաց նախնական դասերու
յամար գասաղքի մը պակասութիւնը ի
վաղուց անտի դգալի եղած էր: Ահա այչ
պակասը լեցուց այս անգամ մեծ. Մկրտիս
էֆ. Աղապալեան երկասիրելով և հրատա-
րակելով սոյն կարևոր մատենիկը որ վերո-
յիշեալ կրկին նպատակներուն խիստ լաւ կը
ծառայէ:

190 երեսէ բաղկացեալ և 53 փորագ-
րեալ դեղեցիկ պատկերներով զարդարուած
է: Կ'գտնուի Եւնի-ճամբ 2/ի կրկնէր ճառ-
տէսի թիւ 2 Ս. Ղ. և Երզնկաճեանի գը-
րատունը և ուրիշ գրաւաճառաց քով:

Գին 1 ֆր.